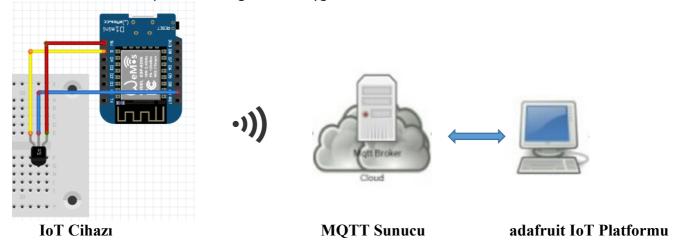

Uygulama Adı:	MQTT Protokolü İle IoT Uygulaması	No:		
---------------	-----------------------------------	-----	--	--

Uygulamanın Tanıtımı:

Esp8266 modülüne sahip Wemos D1 Mini IoT cihazı ile LM35 sensöründen algılanan ortam sıcaklık bilgisini MQTT protokolü ile adafruit IoT platformuna gönderen uygulama.

Şekil 1. Sistem mimarisi

Ekipman Listesi ve Kullanılan Teknolojiler:

- Wemos D1 mini ya da (Arduino + Esp8266 modülü)
- LM35 sıcaklık sensörü
- BreadBord
- Jumper Kablo
- Adafruit IoT platformu
- MQTT protokolü

Kullanılan Teknolojilere Yönelik Teknik Bilgiler:

Wemos D1 Mini

Arduino geliştirme ortamı (IDE), Arduino bootloader (Optiboot), Arduino kütüphaneleri, AVRDude (Arduino üzerindeki mikrodenetleyici programlayan yazılım) ve derleyiciden (AVR-GCC) oluşur. Arduino yazılımı bir geliştirme ortamı (IDE) ve kütüphanelerden oluşur. IDE, Java dilinde yazılmıştır ve Processing adlı dilin ortamına dayanmaktadır. Kütüphaneler ise C ve C++ dillerinde yazılmıştır ve AVR-GCC ve AVR Libc. ile derlenmiştir.

Wemos D1 kartını Ardunio IDE'nizde tanımlı kartlar arasına ekleyebilmek için **Dosya > Tercihler** sekmesindeki ekranda "**Ek Devre Kartları Yöneticisi URLleri**" kutusuna aşağıda verilen linki ekleyiniz.

http://arduino.esp8266.com/stable/package_esp8266com_index.json

Esp8266

Kolayca wireless ağlara bağlanmayı sağlayan modül. esp8266-01'den başlayıp esp8266-12'ye kadar giden versiyonları bulunuyor. Kendi firmware'inizi yazıp yükleyerek başka hiçbir şeye ihtiyaç duymadan uygulama geliştirebiliyoruz. AT+ ile başlayan komutları göndererek bağlanılabilir wi-fi ağlarının listelenmesi, wi-fi adı ve şifresinin gönderilmesiyle ağa bağlanılması, ağ üzerinden bir sunucuyla tcp bağlantısı kurup istemci olarak veri alışverişi yapılması, yine tcp üzerinde server olarak kullanılması gibi işlemler yapılabiliyor.

Wemos D1 mini kartında ESP8266 kütüphanelerini eklemek için Ardunio IDE'de Araçlar > Kart > Kart Yöneticisi ekranından ESP8266 aratıp, kurunuz.

MQTT

MQTT (Message Queuing Telemetry Transport), yayınlama ve abone olma mantığına dayanan telemetry mesajlasma protokolüdür. Makineler arası haberleşmede kullanılmaktadır. Benzer protokollerden ayrılan en önemli özelliği ise hafif (lightweight) olması ve bu sayede bir çok platformda rahatlıkla kullanılabilmesidir.

MQTT Server portu 1883'tür.

Adafruit IoT Platformu ile MQTT haberleşme protokolü kullanarak haberleşebilmek için aşağıdaki linkte verilen kütüphaneyi Ardunio uygulamamıza Taslak > library ekle > . ZIP Kitaplığı Ekle seçeneği ile eklemeliyiz.

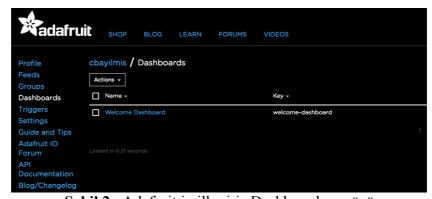
https://github.com/adafruit/Adafruit MQTT Library

adafruit.io (Dashboard) IoT Platformu (Web Servis Teknolojisi)

Uygulamanın web üzerinden kontrolü ve kolay yönetilebilmesi için IoT platformu olarak adafruit kullanacağız. adafruit IoT platformu grafik, buton, harita, resim vb. arayüzlerin hızlı bir şekilde kullanılabilmesini sağlamaktadır.

MQTT gibi IoT haberleşme (web servis) protokollerini destekler.

io.adafruit.com adresinden üye olunduktan sonra Şekil'de görüldüğü üzere https://io.adafruit.com/kullaniciadi/dashboards adresindeki arayüz aracılığıyla IoT uygulamanıza yönelik paneli (dashboard) oluşturabilirsiniz.

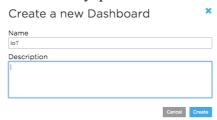

Şekil 2. Adafruit.io ilk giriş Dashboard arayüzü

IoT uygulamamızın kontrolü için yeni bir panel (dashboard) oluşturmak için Action sekmesinden Create a New Dashboard ile yeni dashboard'un adını "IoT" olarak tanımladık. Bu arayüzden yeni dashboard oluşturmak mümkünken mevcut dashboard üzerinden düzenlemeler yapabilirsiniz.

Şekil 3. Yeni bir dashboard oluşturma

Sekil 4. Oluşturulan dashboard lar

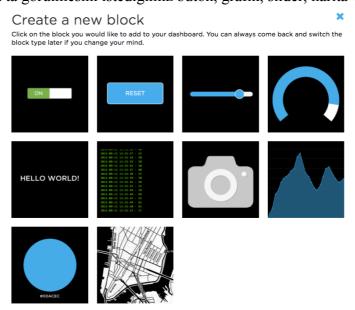
IoT dashboard sekmesini tıklayarak panelimizi uygulamamıza göre özelleştirebiliriz. (https://io.adafruit.com/kullaniciadi/dashboards/iot)

Sekil 4. Oluşturulan IoT dashboard

Kilit sekmesi, panelin görünürlük (visibility) değerini göstermektedir. Kapalı kilit bu değerin private (sadece kullanıcı tarafından erişilebilir) olduğunu gösterir. İlgili butona tıklayıp public (herkes tarafından erişilebilir) olarak ayarlanabilir.

artı sekmesi ile ise dashboard ta görülmesini istediğimiz buton, grafik, slider, harita vb. bloklar eklenebilir.

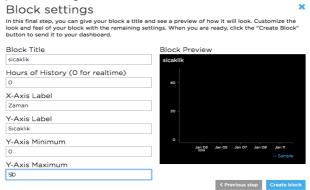

Şekil 5. Oluşturulabilecek Blok Tipleri

Grafik (chart) blok ekleme işlemleri Şekil 6'da görülmektedir.

Şekil 6. Grafik blok ekleme işlemi

Grafik ve buton eklenmiş IoT dashboard Şekil 7'de görülmektedir.

Sekil 7. IoT dashboard eklenen bloklar

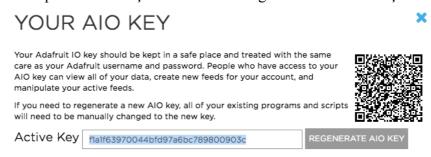
Edit sekmesi ile panele yerleştirilmiş, bloklar düzenlenebilir.

Adafruit kullanıcı sayfasımızdan Feeds sekmesinden bloklarımıza ait feed (besleme) isimlerini görebiliriz. Feed isimlerini blokları oluştururken veriliyordu. Feed isimleri Ardunio kod kısmında IoT panelimize veri göndermek ya da veri almak için kullanılacaktır.

Sekil 8. Feed islemleri

Anahtar sekmesi ile ise IoT panelimize erişmek üzere bize özgü AIO Anahtara erişilir.

Sekil 9. AIO Anahtarı

Uygulamanın Wemos D1 Mini Kodları

```
BSM 451 Nesnelerin İnterneti ve Uygulaması Dersi
            Doç. Dr. Cüneyt BAYILMIŞ
       Adafruit MQTT Uygulaması (Wemos D1 Mini)
  ******************
 /*** ESP8266 WiFi Kütüphane Dosyası ***/
 #include <ESP8266WiFi.h>
 /*** Adafruit Kütüphane Dosvaları ***/
 #include <Adafruit MQTT.h>
 #include <Adafruit_MQTT_Client.h>
 /*** Kablosuz Ağ Bilgileri ***/
                    "KablosuzAgAdi" // "Kablosuz Ağ Adı"
 #define WLAN_SSID
 #define WLAN PASSWORD "KablosuzAgSifresi" // "Kablosuz Ağ Şifresi"
 /***************** Adafruit.io Kurulumu ********************/
 #define AIO_SERVER "io.adafruit.com"
 #define AIO_SERVERPORT 1883
                                             // MQTT Portu
 #define AIO_USERNAME "kullaniciadi"
                                             // Kullanıcı Adı
                     "fla1f63970044bfd97a6bc789800903c" // adafruit türetilen KEY
 #define AIO_KEY
 /************************ MOTT Sunucuya Bağlantı Ayarları ****************************/
 WiFiClient client; // ESP8266WiFiClient sınıfından bağlantı nesnesi
 // adafruit MQTT bağlantı kurulumu
 Adafruit_MQTT_Client mqtt(&client, AIO_SERVER, AIO_SERVERPORT, AIO_USERNAME, AIO_KEY);
 // Publish ve Subscribe için Feed Ayarları
 Adafruit MOTT Publish sicaklik = Adafruit MOTT Publish (smgtt, AIO_USERNAME "/feeds/sicaklik");
 // Adafruit_MQTT_Subscribe buton = Adafruit_MQTT_Subscribe(&mqtt, AIO_USERNAME "/feeds/buton");
/*** Değişken ve Pin Tanımlamaları ***/
int sicaklikSensor= A0;
float sicaklikdegeri; //Analog değeri dönüştüreceğimiz sıcaklık değeri
float olculendeger; //Ölçeceğimiz analog değer
/*** MQTT Bağlantı Fonksiyonu ***/
void MQTT connect() {
  int8 t ret;
  // Bağlantı kurulmuş ise dur
  if (mqtt.connected()) {
    return;
  Serial.print("Connecting to MQTT... ");
   //uint8 t retries = 3;
  while ((ret = mqtt.connect()) != 0) { // 0 dönerse bağlanmıştır
        Serial.println(mqtt.connectErrorString(ret));
        Serial.println("Retrying MQTT connection in 5 seconds...");
        mgtt.disconnect();
        delay(5000); // wait 5 seconds
      // retries--;
      // if (retries == 0) {
           // basically die and wait for WDT to reset me
        // while (1);
       // }
  Serial.println("MQTT Connected!");
}
```



```
/*** ESP8266 WiFi Kurulum Fonksiyonu ***/
 void WiFi_Setup() {
 delay(10);
  Serial.println(); Serial.print(WLAN_SSID);
  Serial.print("Kablosuz Agina Baglaniyor");
 WiFi.begin (WLAN SSID, WLAN PASSWORD);
  // WiFi durum kontrolü
  while (WiFi.status() != WL CONNECTED) {
     delay(500);
     Serial.print(".");
   Serial.println(); Serial.print(WLAN_SSID);
   Serial.println("Kablosuz Agina Baglandi");
   Serial.println("IP adresi: ");
   Serial.println(WiFi.localIP());
 }
 void setup() {
   Serial.begin(115200); // Seri port baud rate ayarı
  WiFi_Setup();
                       //Kablosuz ağ bağlantı fonksiyonu
void loop() {
MQTT_connect(); // MQTT bağlanma fonksiyonu
// LM35 sıcaklık değeri okuma
olculendeger = analogRead(sicaklikSensor); //A0'den değeri alacak
olculendeger = (olculendeger/1024)*5000;//değeri mV'a dönüştürecek
sicaklikdegeri = olculendeger /12,0; // mV'u sicakliğa dönüştürecek
sicaklikdegeri=sicaklikdegeri-10;
// MQTT server sicaklık değeri gönderiliyor
Serial.print(F("\n Sicaklik Degeri : "));
Serial.print(sicaklikdegeri);
Serial.print("...");
sicaklik.publish(sicaklikdegeri);
```

Soru: Bu uygulamada kazandığınız bilgileri kullanarak aşağıda verilen problemi çözen bir uygulama geliştiriniz. IoT platformuna bir buton ekleyiniz, bu buton aracılığı ile Wemos cihazınıza bağlı bir LED'i yakınız, tekrar basıldığında LED'i söndürünüz (toggle). Wemos cihaz, buton bilgisine MQTT Subscriber olarak işlem yapacaktır. İpuçları: **Setup** fonksiyonu içerisine abone olunacak topic (anahtar) bilgisi eklenmelidir. *mqtt.subscribe*(&anahtar);

Loop fonksiyonu içerisinde subscriber işlemi için abone nesnesi tanımlanmalıdır.

```
Adafruit_MQTT_Subscribe *abone;
while ( ( abone = mqtt.readSubscription(1000))) {
    if (abone == &anahtar) {
        Serial.print(F("Durum: ")); // anahtar verisi
        Serial.println((char*)anahtar.lastread); // Serial.println((char*) anahtar.lastread);
    }
}
```

Kaynaklar:

1 — Öner ŞAHİN, İsmail Can KARAMAN, Oğuzhan TIRAŞ , "Akıllı Kiralama Sistemi", Tasarım Tezi, Danışman Cüneyt BAYILMIŞ 2017.